

การอ้างอิงเนื้อหาหมู่เกาะซีชา (แพราเซล) และหมู่เกาะหนานซา (สแปรตลี)
ในประวัติศาสตร์นิพนธ์จีนช่วงปลายราชวงศ์ชิง (ค.ศ. 1840 - 1912):
ยุคเริ่มต้นกรณีพิพาทในทะเลจีนใต้*

Dong Zhiwan**

ดาร์รัตน์ เมตตาริกานนท์***

ธนันท์ บุนวรรณ****

(วันรับบทความ: 23 พฤศจิกายน 2564/ วันแก้ไขบทความ: วันที่ 21 มีนาคม 2565/ วันตอบรับบทความ: 29 มีนาคม 2565)

บทคัดย่อ

หมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซามีความสำคัญทั้งทางด้านภูมิศาสตร์การเมืองและทรัพยากรทางทะเล ทำให้จีนกับมหาอำนาจตะวันตกและญี่ปุ่นเกิดกรณีพิพาทแย่งชิงดินแดนครั้งแรกในช่วง ค.ศ. 1840 - 1912 ดังนั้น บทความนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการอ้างอิงเนื้อหาหมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซาในประวัติศาสตร์นิพนธ์จีนช่วงปลายราชวงศ์ชิง (ค.ศ. 1840 - 1912) โดยใช้วิธีการศึกษาทางประวัติศาสตร์ (Historical Approach) เป็นหลัก ด้วยการวิเคราะห์จากหลักฐานจีนเป็นหลัก ได้แก่งานหนังสือประวัติศาสตร์ฉบับทางการ พงศาวดารท้องถิ่น และแผนที่สมัยราชวงศ์ชิง เป็นต้น ผลการศึกษาพบว่า งานประวัติศาสตร์นิพนธ์จีนปลายสมัยราชวงศ์ชิงแบ่งได้เป็นสามประเภท คือ (1) หนังสือประวัติศาสตร์ฉบับทางการ บันทึกการส่งเจ้าหน้าที่ของรัฐไปทำการสำรวจ พร้อมกับการเปิดโอกาสให้พ่อค้าเข้าไปลงทุนจัดตั้งโรงงานเพื่อนำทรัพยากรบนเกาะมาใช้ประโยชน์ (2) พงศาวดารท้องถิ่นของจีน ได้เขียนถึงหมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซาว่าอยู่ภายในอาณาเขตของจีนและได้รับการตรวจตราโดยกองทัพเรือของราชวงศ์ชิงอย่างสม่ำเสมอ และ (3) การทำแผนที่ช่วงปลายราชวงศ์ชิงที่ใช้แนวคิดจากตะวันตกทำเครื่องหมายบนแผนที่เพื่อชี้ให้เห็นว่า หมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซาเป็นเขตปกครองของมณฑลกว่างตุง ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ เห็นควรมีการศึกษาจากเอกสารของคู่กรณีพิพาทกับจีนเพื่อเพิ่มมุมมองที่หลากหลาย

คำสำคัญ: หมู่เกาะซีชา (หมู่เกาะพาราเซล), หมู่เกาะหนานซา (หมู่เกาะสแปรตลี),
ประวัติศาสตร์นิพนธ์จีน, ราชวงศ์ชิงตอนปลาย

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์เรื่อง “งานเขียนประวัติศาสตร์เกี่ยวกับหมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซาในประเทศจีนช่วงค.ศ.1974-2020” โดยได้รับทุนการศึกษา (GMS) ของ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** นักศึกษาปริญญาโท, สาขาวิชากลุ่มน้ำโขงศึกษา, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

*** รองศาสตราจารย์ ดร., คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น (ผู้ประพันธ์บทความ) email: darmat@kku.ac.th

**** ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, email: thanabo@kku.ac.th

Claims of Ownership over the Xisha (Paracel) Islands and the Nansha (Spratly) Islands in Chinese Historiography in the Late Qing Dynasty (1840-1912): The Beginning of the South China Sea Dispute^{*}

Dong Zhiwan^{**}

Dararat Mattariganond^{***}

Thananan Boonwanna^{****}

(Received Date: November 23, 2021, Revised Date: March 21, 2022: Accepted Date: March 29, 2022)

Abstract

Vital areas in terms of marine resources and the cause of geopolitical conflict, the Xisha and Nansha islands have been the focal point for disputes involving China, Japan, and Western powers dating back to the late Qing dynasty (1840-1912). For this reason, this article aims to study the claims of ownership over the Xisha Islands and the Nansha Islands in Chinese historiography. The historical approach was employed. Chinese evidence, namely the official history books, the local chronicles and the map of the Qing dynasty, was analyzed. The study results revealed that Chinese historiography of the late Qing dynasty can be divided into Three categories: (1) the official history books, the records of sending government officials to survey the Islands and providing opportunities for merchants to invest in the establishment of factories to make use of the Islands' resources; (2) the Chinese local chronicles writing about the Xisha Islands and Nansha Islands that they were in Chinese territory and regularly monitored by the Qing navy; and (3) mapping in the late Qing dynasty inspired by western method making markers on a map to indicate that the Xisha Islands and the Nansha Islands were administrative regions of Guangdong Province. In terms of academic recommendations, the documents of the parties having disputes with China should be studied to add different perspectives.

Keywords: The Xisha (Paracel) Islands, the Nansha (Spratly) Islands, Chinese historiography, the late Qing dynasty

---

^{*} This article is part of the thesis entitled "Historical writings on the Xisha Islands and Nansha Islands in Chinese from 1974 to 2020 A.D." receiving scholarship GMS of Khon Kaen University

^{**} Graduate student, Mekong Studies Program, Faculty of Humanities and Social Sciences, Khon Kaen University

^{***} Associate Professor, Ph.D., Faculty of Humanities and Social Sciences, Khon Kaen University, Corresponding Author,

Email :darmat@kku.ac.th

^{****} Assistant Professor, Ph.D. Faculty of Humanities and Social Sciences, Khon Kaen University

บทนำ

หมู่เกาะพาราเซล (Paracel Islands) และหมู่เกาะสแปรตลีย์ (Spratly Islands) เป็นที่รู้จักอีกชื่อในภาษาจีนว่าหมู่เกาะซีซา (西沙群岛 ; Xisha Islands) (จีนใช้เรียกอย่างเป็นทางการ ค.ศ. 1935) และหมู่เกาะหนานซา (南沙群岛 ; Nansha Islands) ได้เปลี่ยนชื่อจากหมู่เกาะถวนซาเมื่อ ค.ศ. 1947 มาเป็นหมู่เกาะหนานซา (Chen Shijian, 1996) ในบทความนี้ ผู้วิจัยจะใช้คำเรียกตามภาษาจีนเป็นหลัก

หมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาอยู่ภายใต้การปกครองของเมืองซันซา (三沙市 ; Sansha) ซึ่งเป็นเมือง(ระดับจังหวัด)ที่อยู่ภายใต้การปกครองของมณฑลไหหลำ สาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นเมืองที่อยู่ใต้สุดและมีประชากรน้อยที่สุดในประเทศจีน มีพื้นที่บนดินน้อยที่สุด แต่ก็มีพื้นที่ทางทะเลมากที่สุด ศูนย์กลางการปกครองของนครซันซาดังอยู่บนเกาะหย่งซิง (永兴岛 ; Yongxing Island) ในหมู่เกาะซีซา การก่อตั้งเมืองซันซาขึ้นนับตั้งแต่ ค.ศ. 2012 จนถึง ค.ศ. 2020 มีการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน เช่น สนามบิน โรงพยาบาล โรงเรียน เป็นต้น และมีประชากรที่เมืองซันซาเพิ่มขึ้นจาก 833 คน เป็น 2,333 คน (สำนักสถิติจังหวัดไห่หนาน, 2020) การดำเนินการของจีนเป็นไปเพื่อปกป้องอธิปไตยดินแดนและสิทธิผลประโยชน์ทางทะเลเหนือหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาของจีน (Zhou Wei, Lin Zhengwei, 2018, น. 78) อันเป็นผลมาจากหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาเป็นจุดยุทธศาสตร์ที่ตั้งอยู่บนเส้นทางเดินเรือสำคัญแห่งหนึ่งของโลก รวมทั้งเป็นแหล่งน้ำมันและแก๊สธรรมชาติที่สำคัญ เป็นเหตุให้ประเทศต่าง ๆ รวมทั้งจีนมีความพยายามอ้างสิทธิ์เหนือดินแดนในหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซา นำไปสู่กรณีพิพาทครั้งแรกเกิดขึ้นระหว่างจีนกับประเทศตะวันตกและญี่ปุ่นเมื่อปีค.ศ. 1840-1912 จึงเป็นที่น่าสนใจว่าการอ้างสิทธิ์เหนือหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาซึ่งเป็นยุคเริ่มต้นกรณีพิพาทในประวัติศาสตร์นิพนธ์จีนนั้นเป็นอย่างไร นอกจากนี้หากพิจารณาจากการทบทวนวรรณกรรมพบว่างานศึกษาเกี่ยวกับกรณีพิพาทในหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาในเอกสารจีนเน้นศึกษาในยุคสมัยใหม่

ดังนั้น เพื่อเป็นการเติมเต็มให้กับวงวิชาการจีนศึกษาและยังจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนเชิงนโยบายของผู้ที่เกี่ยวข้องอันจะทำให้ถึงทราบภูมิหลังความเป็นมาของการอ้างสิทธิ์ในทะเลจีนใต้ในสายตาจีน งานชิ้นนี้จึงต้องการศึกษาการอ้างสิทธิ์เหนือหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาในประวัติศาสตร์นิพนธ์จีนช่วงปลายราชวงศ์ชิง (ค.ศ. 1840 - 1912) ซึ่งยุคเริ่มต้นกรณีพิพาทในทะเลจีนใต้ว่าเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์

บทความนี้มุ่งศึกษาหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาในประวัติศาสตร์นิพนธ์จีนช่วงปลายราชวงศ์ชิง (ค.ศ. 1840 - 1912) ซึ่งเป็นช่วงเริ่มต้นกรณีพิพาทในทะเลจีนใต้ โดยเน้นศึกษาจากเอกสารชั้นต้นของจีนเป็นหลัก เช่น หนังสือประวัติศาสตร์ฉบับทางการ หนังสือประวัติศาสตร์สำคัญที่เขียนขึ้นโดยบุคคล พงศาวดารท้องถิ่น และแผนที่

บททวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบงานวิจัยทั้งหมด 24 ชิ้น แบ่งได้เป็นสองกลุ่ม คือ

กลุ่มที่หนึ่ง คือ กลุ่มงานศึกษาโดยตรงเกี่ยวกับหมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซาในสมัยราชวงศ์ชิง งาน มีจำนวนสามเรื่อง คือ งานวิจัยของ Wang Kaidi (2017) Liu Qizhong (2014) และ Guo Yuan (2008) ซึ่งกลุ่มนี้เน้นศึกษาการปฏิบัติการและการดำเนินนโยบายของรัฐบาลชิง ดังตัวอย่างเช่นงานของ Liu Qizhong (2014) ที่ศึกษาข้อพิพาททางประวัติศาสตร์ของหมู่เกาะในทะเลจีนใต้โดยศึกษาช่วง ค.ศ.1921-1949 ผู้วิจัยได้อธิบายถึงการเจรจาสามฝ่ายระหว่างจีน ญี่ปุ่นและฝรั่งเศสในประเด็นที่แตกต่างกันเกี่ยวกับอำนาจอธิปไตยและการพัฒนาของหมู่เกาะในทะเลจีนใต้ ซึ่งเป็นช่วงเวลาตรงกับสมัยสาธารณรัฐจีน

ส่วนกลุ่มที่สอง คือ กลุ่มงานศึกษาเกี่ยวกับหมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซาในมิติต่าง ๆ (21ชิ้น) โดยแบ่งได้เป็นสองกลุ่มย่อย คือ **กลุ่มแรก** เน้นศึกษาการหักล้างการอ้างสิทธิ์เหนือหมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซาของประเทศต่าง ๆ ที่มีต่อจีน โดยใช้หลักฐานทางประวัติศาสตร์และกฎหมายทางทะเลสมัยใหม่ ดังเช่น งานของ Qi Shuangling (2018) Wei Zhengcai (2018) Sun Xianqiang (2013) เป็นต้น งานกลุ่มนี้เน้นศึกษาในช่วงสมัยใหม่ ดังเช่น งานของ Sun Xianqiang (2013) “A study of Vietnam's position in the South China Sea from 1945 -1975” ผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่า ข้อพิพาทระหว่างจีนกับเวียดนามเกี่ยวกับอำนาจอธิปไตยเหนือหมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซาเกิดจากการที่รัฐบาลเวียดนามไม่เคารพต่อข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์และเป็นการละเมิดหลักการพื้นฐานของกฎหมายระหว่างประเทศอย่างร้ายแรง ส่วนงานศึกษากลุ่มที่สอง เน้นศึกษาการอ้างอำนาจอธิปไตยของประเทศจีนผ่านหลักฐานทางประวัติศาสตร์จีน ดังเช่น Han Zhenhua (1988) Huang Shengzhang (1966) และ Li Jinming (1999) ทั้งสามชิ้นย้ำสิทธิของจีนนับตั้งแต่สมัยราชวงศ์ฮั่นจนถึงสมัยใหม่ (ก่อนค.ศ.1949) นอกจากนี้ยังมีงานของ Wu Hongsui (2017) Hou Xianbo (2014) Wang Xiaopeng (2010) ฯลฯ ดังเช่น งานของ Huo Jing (2020) “China's South China Sea Research Policy from 1946 to 1991” ผลการศึกษาพบว่า รัฐบาลจีนได้ใช้วิธีการแถลงการณ์การประท้วง และคำเตือนเพื่อแสดงจุดยืนในอำนาจอธิปไตยของตนเหนือหมู่เกาะและแนวปะการังในทะเลจีนใต้อย่างต่อเนื่อง จากงานข้างต้นนี้ บทความเรื่องนี้ต้องการต่อยอดจากงานข้างต้นด้วยการเน้นศึกษากรณีพิพาทแรกสุดของจีนกับมหาอำนาจตะวันตกและญี่ปุ่น ด้วยการวิเคราะห์เอกสารชั้นต้นที่มีการบันทึกในช่วงที่เกิดเหตุการณ์กรณีพิพาท

นอกจากนี้ จากการศึกษานโยบายภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับหมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซา พบว่า มีงานวิจัยของ Taylor Fravel (2011) เรื่อง “China's Strategy in the South China Sea” และงานศึกษาของ Bonnie S. Glaser (2015) เรื่อง “Conflict in the South China Sea” ทั้งสองชิ้นมุ่งศึกษาท่าทีและยุทธศาสตร์ของจีนเกี่ยวกับปัญหาทะเลจีนใต้ในยุคสมัยใหม่ และงานศึกษาในไทยพบสองชิ้นคือ งานของธนันท์ บุนนวรรณา (2557) เน้นศึกษาเอกสารประวัติศาสตร์จากฝ่ายเวียดนามเป็นหลัก และอีกชิ้นงานของจันตรี สิ้นสุภฤกษ์ (2556) เน้นศึกษาจากทัศนะทางกฎหมายและการเมือง เป็นหลัก

จากการทบทวนงานวิจัยข้างต้นพบว่า งานวิจัยในจีนมุ่งศึกษาการสร้างขอบธรรมในการครอบครองหมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซาโดยอาศัยหลักฐานทางประวัติศาสตร์และกฎหมายทางทะเลสมัยใหม่ และเน้นศึกษาในช่วงสมัยใหม่นับตั้งแต่หลังปี ค.ศ. 1912 เป็นต้นมา ในขณะที่งานวิจัยในช่วงปลายราชวงศ์ชิง (ค.ศ. 1840-1912) ซึ่งเป็นช่วงจุดเริ่มต้นกรณีพิพาทในทะเลจีนใต้กลับพบว่ามีน้อย ดังนั้นเพื่อต่อยอดและเติมเต็มให้กับองค์ความรู้เกี่ยวกับกรณีพิพาทในทะเลจีนใต้ ในวงวิชาการจีนศึกษาในประเทศไทย งานชิ้นนี้จึงได้ศึกษาการอ้างสิทธิ์เหนือหมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซาในประวัติศาสตร์นิพนธ์จีนช่วงปลายราชวงศ์ชิง (ค.ศ. 1840 - 1912) ซึ่งเป็นยุคเริ่มต้นของกรณีพิพาทในทะเลจีนใต้ว่าเป็นอย่างไร

วิธีการวิจัย

บทความนี้เป็นการศึกษาหมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซาในประวัติศาสตร์นิพนธ์จีนโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ (Historic Approach) ด้วยการเน้นศึกษาจากเอกสารชั้นต้นที่มีการเขียนบันทึกไว้ในช่วงปลายสมัยราชวงศ์ชิง ซึ่งเป็นยุคเริ่มต้นของการเกิดเหตุการณ์กรณีพิพาทกับมหาอำนาจตะวันตกและญี่ปุ่น โดยเน้นวิเคราะห์จากเอกสารจีนเป็นหลัก ส่วนเอกสารชั้นต้นที่สำคัญแบ่งได้เป็นสามประเภท ประเภทที่หนึ่งคือ หนังสือประวัติศาสตร์ฉบับทางการของราชวงศ์ชิง เช่น “ชิงจีว้ายเจียวซือเลี่ยว” (清季外交史料 ; Qing Ji Wai Jiao Shi Liao) และ “เซวียนทองเจิ้งจี” (宣统政记 ; Xuan Tong Zhegn Ji) ส่วนประเภทที่สองคือ พงศาวดารท้องถิ่นของมณฑลต่าง ๆ เช่น “ฉงโจวฝูจื่อ” (琼州府志 ; Qiongzhou Fu Zhi) และ “ย่าโจวฝูจื่อ” (崖州志 ; Yazhou Zhi) และประเภทที่สามคือ แผนที่ของราชวงศ์ชิง เช่น “กู่จินตี้ยฺวณทุ” (古今地輿全图 ; Gu Jin Di Yu Quan Tu) และ “จงกั๋วว้ยยฺวณทุ” (中国外夷总图 ; Zhong Guo Wai Yi Zong Tu) นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ใช้ข้อมูลจากวิทยานิพนธ์ บทความ งานวิจัย และหนังสือที่เกี่ยวข้องเพื่อวิเคราะห์ ตีความ และนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบการพรรณนาวิเคราะห์ได้ดังนี้

ผลการวิจัย

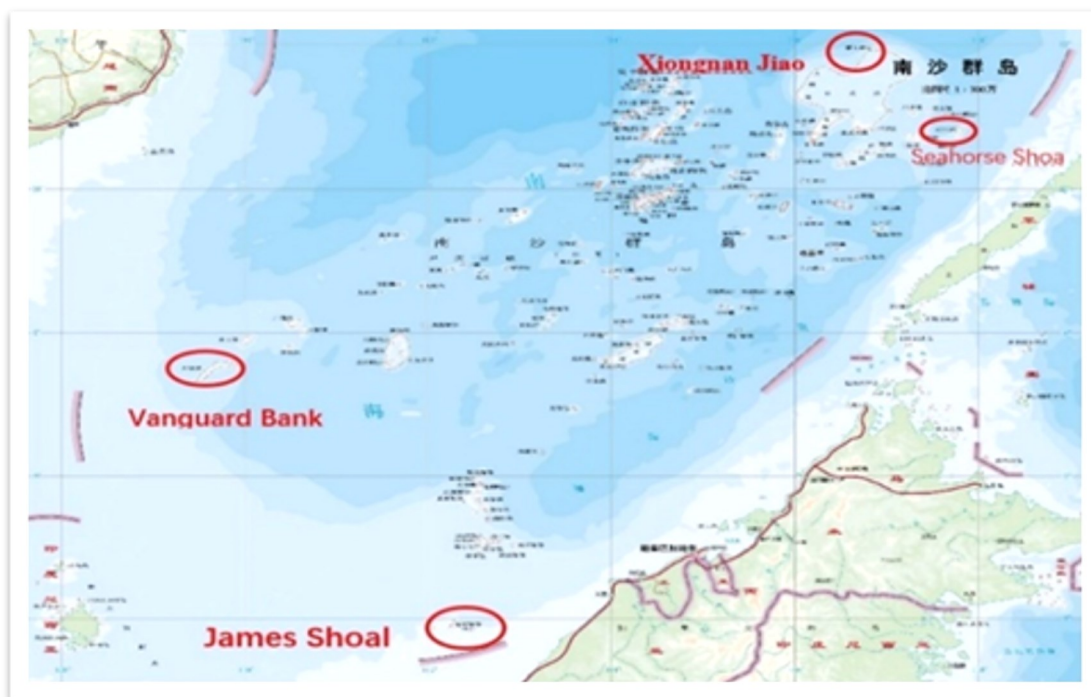
ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอออกเป็นสามส่วน คือ ส่วนแรกได้แก่ ที่ตั้ง ความเป็นมา และความสำคัญของหมู่เกาะซีชา และหมู่เกาะหนานซา ส่วนที่สองได้แก่ หมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซาในประวัติศาสตร์นิพนธ์จีนช่วงปลายราชวงศ์ชิง (ค.ศ. 1840 - 1912): ยุคเริ่มต้นกรณีพิพาทในทะเลจีนใต้ และส่วนสุดท้ายได้แก่ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. ที่ตั้ง ความเป็นมาและความสำคัญของหมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซา

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งหัวข้อการนำเสนอออกเป็นสามประเด็น คือ ประเด็นแรก ที่ตั้งของหมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซา ประเด็นที่สอง ความเป็นมาของชื่อหมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซา และประเด็นสุดท้าย ความสำคัญของหมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซา ทั้งนี้ เพื่อแสดงให้เห็นถึง ที่ตั้ง ความเป็นมาและความสำคัญของหมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซาได้อย่างชัดเจนมากขึ้น

1.1 ที่ตั้งของหมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซา

หมู่เกาะซีชา(西沙群岛 ; Xisha Islands) หรือชื่อภาษาอังกฤษว่าหมู่เกาะพาราเซล (Paracel Islands) ตั้งอยู่ที่ 15°46'~17°08' ละติจูดเหนือ และ 111°11'~112°54' ลองจิจูด ตะวันออก ในภาคตะวันตกเฉียงเหนือของทะเลจีนใต้ และทิศตะวันออกเฉียงใต้ของเกาะไหหลำ ซึ่งประกอบด้วยเกาะมากกว่า 40 เกาะ แนวปะการัง และชายหาด ส่วนใหญ่ประกอบด้วยหมู่เกาะ หยงเล่อ (จีน: 永乐群岛, อังกฤษ: Yongle Islands) และหมู่เกาะเซวียนเต๋อ (จีน: 宣德群岛, อังกฤษ: Xuande Islands) ซึ่งเป็นหมู่เกาะที่มีขนาดของแผ่นดินใหญ่ที่สุดในบรรดาหมู่เกาะของทะเลจีนใต้ เริ่มจากทิศเหนือของแนวปะการังเป่ย์ (จีน: 北礁, อังกฤษ : North Reef) ไปจนถึง “ซงเถาทาน” (จีน: 嵩焘滩, อังกฤษ : Herald Bank)¹ ทางตอนใต้ ด้านทิศตะวันออกเริ่มจาก “ซีตู้ทาน” (จีน: 西渡滩, อังกฤษ: Dido Bank) ยาวไปถึงด้านทิศตะวันตกของเกาะจงเจี้ยน (จีน: 中建岛, อังกฤษ : Zhongjian Island) รวมทั้งมี 22 หมู่เกาะ (Yan Hongmo และคณะ, 1988) โดยดูรูปที่ 1

รูปที่ 1 ที่ตั้งของหมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซา
(ที่มา: <http://www.dtdmap.com/china/hainan/1>)

¹ “ซงเถาทาน” หรือว่า Herald Bank เป็นหินโสโครกที่รำลึกนักการทูตคนแรกของจีนในสหราชอาณาจักร “Guo Songtao” (郭嵩焘) เนื่องจากเขาได้เขียนหนังสือ 《使西纪程》 หรือว่า “ซื่อซีจีเล้ง” โดยกล่าวถึงหมู่เกาะซีชาเป็นอาณาเขตของจีน ชื่อหินโสโครกนี้ประกาศอย่างทางการใน ค.ศ. 1983 (South China Sea Information Network, 2013)

หมู่เกาะหนานซา (จีน: 南沙群岛, อังกฤษ: Spratly Islands) ตั้งอยู่ที่ $3^{\circ} 35' \sim 11^{\circ} 55'$ ละติจูดองศาเหนือและ $109^{\circ} 30' \sim 117^{\circ} 50'$ ลองจิจูดตะวันออก ทางตอนใต้ของเกาะไหหลำ นอกชายฝั่งด้านตะวันออกของเวียดนาม ด้านทิศตะวันตกของฟิลิปปินส์ และทางตะวันตกเฉียงเหนือของมาเลเซียและบรูไน ซึ่งถือได้ว่าเป็นหมู่เกาะที่มีแนวปะการังมากที่สุด และมีอาณาเขตกระจายตัวของเกาะต่าง ๆ กว้างขวางที่สุด อาณาเขต เริ่มต้นจากทิศเหนือหาดฉงหนาน (จีน: 雄南礁, Xiongnan Jiao) ไปจนถึงกลุ่มหินโสโครกเจิงหมู่ (จีน: 曾母暗沙, อังกฤษ : James Shoal) ทางตอนใต้ ด้านทิศตะวันออกเริ่มจาก “ไหหม่าทาน” (จีน: 海马滩, อังกฤษ : Seahorse Shoal) ยาวไปถึงด้านทิศตะวันตกของ “ว่างอานทาน” (จีน: 万安滩, อังกฤษ : Vanguard Bank) จากตะวันออกไปตะวันตกมีความยาวประมาณ 905 กิโลเมตร และมีความกว้างจากเหนือจรดใต้ประมาณ 887 กิโลเมตร โดยมีพื้นที่มหาสมุทรมากกว่า 82 หมื่นตารางกิโลเมตร (Shen Shungen, 1992, น.3) รูปที่ 2

รูปที่ 2 หมู่เกาะหนานซา
(ที่มา: <http://www.dtdmap.com/china/hainan/1957.html>)

1.2 ความเป็นมาของชื่อหมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซา

ตารางที่ 1 ตารางแสดงชื่อหมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซาแต่ละช่วงยุคสมัยในจีน

หมู่เกาะซีชา	ยุค/ค.ศ.	หมู่เกาะหนานซา	ยุค/ค.ศ.
“嵇头” “ซีเถว”	ราชวงศ์ฮั่นตะวันออก (ค.ศ. 25-220)	“嵇头” “ซีเถว”	ราชวงศ์ฮั่นตะวันออก (ค.ศ. 25 – 220)
“珊瑚洲” “ซานหูโจว” (เกาะปะการัง)	ยุคสามก๊ก (ค.ศ. 220-280)	“珊瑚洲” “ซานหูโจว” (เกาะปะการัง)	ยุคสามก๊ก (ค.ศ. 220- 280)
“焦石山” “เจียวชื้อซาน”	ราชวงศ์สุย (ค.ศ. 581- 618)		
“象山石塘” “เซียงซานเซอถ้ง”	ราชวงศ์ถัง (ค.ศ. 618- 907)		
“九乳螺州” “จิ่วหลู่ลั่วโจว” “七洲洋” “ซีโจวย่าง” “千里长沙” “เซนหลี่ชางซา”	ราชวงศ์ซ่ง (ค.ศ. 960 – 1279)	“石塘” “เซ่อถ้ง” “万里石塘” “ว่างหลี่เซ่อถ้ง”	ราชวงศ์ซ่ง (ค.ศ. 960 – 1279)
“万里石塘” “ว่างหลี่เซ่อถ้ง”	ราชวงศ์หยวน (ค. ศ. 1271 -1368)	“万里石塘” “ว่างหลี่เซ่อถ้ง”	ราชวงศ์หยวน (ค.ศ. 1271 – 1368)
“石塘” “เซ่อถ้ง”	ราชวงศ์หมิง (ค.ศ. 1368 – 1644)	“石星石塘” “เซ่อชิ่งเซ่อถ้ง”	ราชวงศ์หมิง (ค.ศ. 1368 – 1644)
“长沙海” “ชางซาไห่”	ราชวงศ์ชิง (ค.ศ. 1636 -1912)	“石塘海” “เซ่อถ้งไห่”	ราชวงศ์ชิง (ค.ศ.1636 -1912)
“西沙群岛” “หมู่เกาะซีชา”	ราชวงศ์ชิงตอนปลาย (ค.ศ. 1840 -1912)	“团沙群岛” “หมู่เกาะทวนซา”	หมิ่นก๊ก (ค.ศ.1935)
		“南沙群岛” “หมู่เกาะหนานซา”	วันที่ 1 ธันวาคม ค.ศ. 1947

ที่มา: 1. China Nanhai Net. The earliest discovery and naming of the South China Sea islands in China [ออนไลน์]. 2.งานของ Han Zhenhua (1988, p.2) 3. งานของ Li Guoqiang (2011, p.53) 4. Chinese Ministry of Foreign Affairs website . “The historical basis for China's sovereignty over the Nansha Islands”[ออนไลน์]. 2000.

(1) หมู่เกาะซีซา

จากตารางจะพบว่า ชื่อแรกสุดของหมู่เกาะซีซา ชื่อ “จี้เถว” (嵇头; Qi Tou) มีความหมายว่า “ชายหาดหรือว่าแนวปะการังเกาะที่เป็นขนาดต่างๆ” ซึ่งเป็นชื่อแรกที่เรียกหมู่เกาะทั่วไปในทะเลจีนใต้ที่ปรากฏในเอกสารจีนสมัยราชวงศ์ฮั่นตะวันออก ในหนังสือ “อี้ฟู่จี้” (《异物志》; Yi Wuzhi) ต่อมาในยุคสมัยสามก๊ก หมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาได้ถูกรวมเรียกว่า “ซานหูโจว” (珊瑚洲; Shanhu Zhou) ในหนังสือ “ฟุหนานจ้วน” (扶南传; Fun Nanzhuan) มีความหมายว่า “เกาะปะการัง” (Liu nanwei, 1994, น.101) ในสมัยราชวงศ์สุย หมู่เกาะซีซาถูกเรียกว่า “เจียวชือซาน” (焦石山; Jiao Shishan) ก็คือ “แนวหินโสโครก” ที่บันทึกในหนังสือ “สุยชู” (隋书; Sui Shu) มีความหมายว่า “หมู่เกาะที่ประกอบด้วยหินโสโครก” ซึ่งมีความหมายตรงกับคนโปรตุเกสที่ตั้งชื่อหมู่เกาะซีซาว่า “Parel” (Huang Shengzhang, 1996, น.82) ชื่อหมู่เกาะซีซาในสมัยราชวงศ์ถังเรียกว่า “เซี่ยงซานเซอถ้ง” (象山石塘; Xiangshan Shitang) บันทึกในหนังสือ “กวางโจวธงไห่เต้า” (广州通海夷道; Guangzhou Tonghai Yidao) ตามการวิจัยของนักประวัติศาสตร์จีน Han Zhenhua ว่า “คำชื่อนี้สืบทอดและเปลี่ยนแปลงจากยุคสมัยเป็นเวลาหลายราชวงศ์ คำว่า “เซี่ยงซาน” เป็นชื่อของเกาะหนึ่งในหมู่เกาะซีซา ส่วนคำ “เซอถ้ง” ความหมาย คือ บ่อน้ำอยู่ตรงกลางในอะทอลล์” (Li Kuangyuan, Yan genqi, 2020, น. 139)

ต่อมาถึงราชวงศ์ซ่ง หมู่เกาะซีซาที่ปรากฏในหนังสือ “อู๋จิงจงเย่า” (《武经总要》; Wujing Zongyao) เรียกว่า “จิ่วอู๋เซอโจว” (九乳螺州; Jiu Ru Luozhou) มีความหมายว่า “หมู่เกาะที่ประกอบด้วยเกาะปะการังเก่าเกาะ จากระยะไกลดูเหมือนหอยสังข์สีเขียวน้ำเงิน” ชื่อนี้เป็นชื่อทางการครั้งแรกของหมู่เกาะซีซาในประวัติศาสตร์จีน (Lian Yi, 2013, น.140) ในยุคเดียวกัน หมู่เกาะซีซายังได้ถูกบันทึกเอาไว้ในชื่อ “ซีโจวหย่าง” (七洲洋; Qi Zhouyang) และ “เชนหลี่ชางซา” (千里长沙; Qian Li Chang Sha) ในสมัยราชวงศ์หยวน หมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะที่ในทะเลจีนใต้ ถูกบันทึกชื่อว่า “ว่างหลี่เซอถ้ง” (万里石塘; Wan Li Shi Tang) ในหนังสือ “เต้าอี้จี้จื่อแร่” (岛夷志略; Dao Yi Zhi Lv) หมายถึงว่า “หมู่เกาะที่มีอะทอลล์เป็นหลักอย่างกว้างขวาง” ครั้นถึงสมัยราชวงศ์หมิง หมู่เกาะซีซาในหนังสือ “อู๋เป่ย์จี้” (《武备志》; Wu Bei Zhi) หรือว่าใน “แผนที่การเดินทางเรือของเจิ้งเหอ” (郑和航海图; Zheng He Hang Hai Tu) ได้ใช้ชื่อว่า “เซอถ้ง” (石塘; Shi Tang) มีความหมายว่า “หมู่เกาะที่เป็นอะทอลล์เป็นหลัก” ในสมัยราชวงศ์ชิง จากพงศาวดารท้องถิ่น “กวางตุ้งจี้จื่อ” (《广东通志》; Guangdong Tong Zhi) “ฉงโจวฝูจี้” (《琼州府志》; Qiongzhou Fu Zhi) และ “ว่างโจวจี้” (《万州志》; Wan Zhou Zhi) หมู่เกาะซีซาถูกบันทึกเอาไว้ในชื่อ “ชางซาไห่” (长沙海; Chang Shahai) ชื่อดังกล่าวเป็นการรวมเอาทั้งหมู่เกาะผืนทรายและน้ำน้ำเข้าไว้ด้วยกัน (Li Guoqiang, 2011, น.51) ครั้นใน ค.ศ 1842 Zheng Guangzu ได้ใช้ชื่อ “หมู่เกาะซีซา” (西沙群岛; Xisha Islands) ในแผนที่ “จงกั๋วไห่หฺยี่จิงตุ” (《中国外夷总图》; Zhong Guo Wai Yi Zong Tu) ของหนังสือ “ชิงสื่ออี้บันลู่” (《醒世一斑录》; Xing Shi Yi Banlu)

จากข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า หมู่เกาะซีชามีชื่อที่บันทึกไว้มากมายในประวัติศาสตร์จีน ตั้งแต่ราชวงศ์ฮั่นจนถึงสมัยใหม่ ชื่อหมู่เกาะซีชาส่วนใหญ่ใช้ “ซังซา” และ “เซอถัง” เป็นหลัก หมายความว่า หมู่เกาะที่มีอะทอลล์อยู่รอบ ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ของหมู่เกาะซีชา ชื่อหมู่เกาะซีชา จีนได้ใช้เรียกอย่างเป็นทางการในทศวรรษ 1840 อันเป็นช่วงที่จีนเข้าสู่ยุคใหม่ ทางทะเลจีนจึงเริ่มตระหนักถึงความสำคัญเกี่ยวกับการตั้งชื่อและนิยามความหมายดังปรากฏ ในแผนที่ “จงกั๋วไห่ว๋ายจิงตู้” ว่า “ซีชา” หมายความว่า “เกาะที่ตั้งอยู่ในทิศตะวันตกในทะเลจีนใต้” ชื่อนี้ได้ใช้ถึงปัจจุบันนี้

(2) หมู่เกาะหนานซา

จากตารางข้างต้น จะพบว่า ในสมัยราชวงศ์ฮั่นตะวันออกและยุคสมัยสามก๊ก ชื่อหมู่เกาะหนานซาเหมือนกับหมู่เกาะซีชาถูกเรียกว่า “ซีเถว” และ “ซานหูโจว” ใช้จนถึงสมัยราชวงศ์ซ่ง พบว่า มีการเรียกชื่อ “เซอถัง” (石塘 ; Shi Tang) ครั้งแรกในหนังสือ “ซ่งหุยเหยา” (宋会要 ; Song Hui Yao) เป็นเอกสารรวบรวมต้นฉบับสาส์นกราบทูลขอราชการของขุนนางที่เขียนจาก ขุนนางที่บันทึกประวัติศาสตร์ซ่ง นับได้ว่าเป็นชื่อเรียกของทางการครั้งแรกของหมู่เกาะหนานซา (Lin Ronggui, Li Guoqiang, 1991, น.78) มีความหมายว่า “บ่อน้ำอยู่ตรงกลางในอะทอลล์” ส่วนในราชวงศ์หยวน ชื่อหมู่เกาะหนานซาชื่อเรียกว่า “ว่างหลี่เซอถัง” (万里石塘; Wan Li Shi Tang) เหมือนกัน ต่อมาในสมัยราชวงศ์หมิงมีการใช้ชื่อว่า “เซอซิงเซอถังหยู” (石星石塘; Shi Xing Shi Tang) ปรากฏใน “แผนที่การเดินทางเรือของเจิ้งเหอ” (郑和航海图; Zheng He Hang Hai Tu) มีคำหมายว่า “มีผืนทรายขนาดใหญ่ในทะเลและมีแนวปะการังใต้น้ำเยอะมาก ” (Li Kuangyuan, Yan Genqi, 2020 ,น. 139) ในสมัยราชวงศ์ชิง จากพงศาวดารท้องถิ่น “กวางตุ้งจงจื่อ” (《广东通志》; Guangdong Tong Zhi) “ฉงโจวฝูจื่อ” (《琼州府志》; Qiongzhou Fu Zhi) และ “ว่างโจวจื่อ” (《万州志》; Wanzhou Zhi) ชื่อที่ถูกใช้มาอ้างถึงหมู่เกาะหนานซา คือ “เซอถังไห่” (石塘海; Shi Tang Hai) จนกระทั่ง ค.ศ. 1933 เมื่อฝรั่งเศสเข้ารุกรานทะเลจีนใต้ ในการประชุมครั้งที่ 25 วันที่ 21 ธันวาคม ค.ศ. 1934 จีนได้มีมติให้ตรวจสอบชื่อเกาะในทะเลจีนใต้ และใน ค.ศ. 1935 มีการเปิดตัว “ตารางเปรียบเทียบชื่อหมู่เกาะรวมทั้งภาษาจีนและภาษาอังกฤษ ในทะเลจีนใต้” (中国南海各岛屿 华英名对照表 ; Zhong Guo Nai Hai Ge Dao Yu Hua Ying Ming Dui Zhao Biao) โดยที่หมู่เกาะหนานซาถูกเรียกในตารางดังกล่าวว่า “หมู่เกาะถวนซา” (团沙群岛; Tu Sha Qun Dao) ซึ่งเป็นการใช้ชื่อตามการออกเสียงของชาวต่างชาติ ในช่วงสงครามโลกครั้งที่สองตั้งแต่ ค.ศ. 1938 - 1939 ญี่ปุ่นเข้ารุกรานหมู่เกาะตงซา หมู่เกาะซีชา และหมู่เกาะหนานซา และเปลี่ยนชื่อหมู่เกาะหนานซาเป็น “หมู่เกาะซินหนาน” (新南群岛; Xin Nan Qun Dao) หลังจากที่ยุโรปยอมจำนน ใน ค.ศ. 1945 จีนได้เข้าทำการฟื้นฟูหมู่เกาะในทะเลจีนใต้ และประกาศเปลี่ยนชื่อกลับมาเป็นหนานซาอีกครั้ง ใน ค.ศ. 1947 และใช้ชื่อนี้ดังกล่าวนมา จนถึงปัจจุบัน

จากชื่อข้างต้นจะพบว่าจีนมีคำเรียกหมู่เกาะหนานซายาวนานแล้วและมีคำเรียกชื่อเกาะหลายชื่อ จนเมื่อต้องเผชิญกับการรุกรานของชาติมหาอำนาจตะวันตกและตะวันออก จีนจึงได้ตระหนักในคำเรียกชื่ออย่างจริงจังในราวทศวรรษปี 1940 เป็นต้นมา

1.3 ความสำคัญของหมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซา

ผลการศึกษาพบว่า หมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซามีความสำคัญดังนี้

(1) ความสำคัญทางภูมิศาสตร์และการเมืองของโลก

ที่ตั้งหมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซา มีที่ตั้งทางด้านภูมิศาสตร์ถือว่าเป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญของทะเลจีนใต้ โดยเป็นจุดเส้นทางแยกทางทะเลที่เชื่อมต่อระหว่างสองมหาสมุทรและสามทวีป (สองมหาสมุทร ได้แก่ มหาสมุทรแปซิฟิกและมหาสมุทรอินเดีย ส่วนสามทวีป ได้แก่ ทวีปเอเชีย ยุโรป และแอฟริกา) จึงมีคำกล่าวว่า “ใครก็ตามที่ควบคุมทะเลจีนใต้จะได้เป็นผู้ครอบครองจุดยุทธศาสตร์สำคัญ”(Sun Xianqiang, 2013, น.15) นอกจากนี้จากข้อมูลเชิงสถิติพบว่า เรือบรรทุกน้ำมันขนาดใหญ่เกินครึ่งของโลกต่างต้องเดินเรือผ่านน่านน้ำดังกล่าว ปริมาณน้ำมันที่ผ่านทะเลจีนใต้คิดเป็นห้า เท่าของน้ำมันที่ผ่านคลองสุเอซ และ 1.5 เท่าของน้ำมันที่ผ่านคลองปานามา นอกจากนี้ มีมากกว่า ร้อยละ 90 ของน้ำมันในญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ และอีกมากกว่าร้อยละ 98 ของการนำเข้าน้ำมันของไต้หวันต้องขนส่งผ่านบริเวณดังกล่าว ดังนั้น หมู่เกาะหนานซาจึงกลายเป็นพื้นที่สำคัญอันดับต้น ๆ ในบรรดาหมู่เกาะทั้งหลายของทะเลจีนใต้ เปรียบเสมือน “กุญแจแห่งทะเลจีนใต้” และควบคุมเส้นทางการเดินเรือสากลในทะเลจีนใต้ ที่มีเรือเดินสมุทรกว่า 400 ลำแล่นผ่านทุกวัน (Sun Xianqiang, 2013, น.15)

นอกจากนี้ จากการศึกษาพบว่า หมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซามีความสำคัญอย่างมากต่อความมั่นคงด้านพลังงาน จากการที่หัวหน้านักวิเคราะห์เศรษฐกิจ บริษัทด้านพลังงานของ BP ประกาศต่อโลกในเดือนมิถุนายนปี 2004 ว่า “จีนแข่งหน้าญี่ปุ่นจนกลายเป็นผู้บริโภคน้ำมันรายใหญ่อันดับสองของโลก ผลผลิตน้ำมันของจีนในปัจจุบันอยู่ที่ 160 ล้านตันและความต้องการประจำปีของจีนมากกว่า 220 ล้านตัน ในปี 2002 การนำเข้าน้ำมันมีมากถึง 70 ล้านตัน ในปี 2001 จีนนำเข้า 48% ของน้ำมันนำเข้าทั้งหมดจากตะวันออกกลาง ” (Dang wangWei, 2010, น. 12) แม้ข้อมูลข้างต้นจะไม่ใช่ว่าปัจจุบันแต่อย่างน้อยก็สะท้อนให้เห็นถึง สัดส่วนการนำเข้าน้ำมันของจีนจากภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก แอฟริกาและตะวันออกกลางจะต้องผ่านเส้นทางทะเลจีนใต้ ดังนั้น การควบคุมเส้นทางขนส่งน้ำมันดังกล่าวก็เท่ากับการกำหนดเส้นทางการขนถ่ายพลังงานของจีนได้ด้วย (Dang Wangwei , 2010, น. 10)

จากที่ตั้งของหมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซามีความสำคัญทางด้านภูมิศาสตร์การเมืองดังกล่าว จึงมีผลให้เกิดกรณีพิพาทเหนือหมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานซา ระหว่างจีนกับประเทศโดยรอบในทะเลจีนใต้ โดยเฉพาะในช่วงหลังค.ศ. 2012 สหรัฐฯ นำ “ยุทธศาสตร์การปรับสมดุลเอเชีย-แปซิฟิก” มาใช้อีกครั้ง ประเทศต่าง ๆ เช่น ญี่ปุ่น อินเดีย และออสเตรเลียได้เข้ามามีส่วนร่วมในปัญหาทะเลจีนใต้และสนับสนุนประเทศที่อยู่รอบ ๆ นำไปสู่ความขัดแย้งระหว่าง เวียดนาม ฟิลิปปินส์ และจีน (Song Jianxin, 2020, น.2) นอกจากนี้ยังมีบรูไนและมาเลเซียเข้าร่วมด้วย ต่างก็อ้างกรรมสิทธิ์ของตนเองเหนือหมู่เกาะทั้งสอง

(2) ความสำคัญทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ

ผลจากงานการสำรวจของ Emory (1969) ระบุว่าทะเลจีนใต้ถือเป็นแหล่งผลิตน้ำมันและแก๊สธรรมชาติขนาดใหญ่ที่สุดในเอเชีย ซึ่งคาดการณ์ว่าปริมาณสำรองน้ำมันมากถึง 100 ล้านตัน และแก๊สธรรมชาติอีกกว่าร้อยล้านลูกบาศก์เมตร ภายหลังการเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าว ต่อมาในปี

ค.ศ. 1989 นักวิชาการจีนจึงได้ประเมินแหล่งน้ำมันและแก๊สธรรมชาติที่อยู่ในอาณาเขตของหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาเผยแพร่ผลการประเมินทรัพยากรน้ำมันและแก๊สมากถึง 100 ล้านตัน ส่วนใหญ่ของปริมาณทั้งหมดของทั้งทะเลจีนใต้อยู่ที่หมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซา ถึงกับมีคำกล่าวว่า “อ่าวเปอร์เซียแห่งที่สอง” (Liu Can, 2016, น.10) นอกจากนี้ หมู่เกาะหนานซาและหมู่เกาะซีซายังอุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติสำหรับการประมง รวมทั้งทางด้านการท่องเที่ยว โดยรัฐบาลจีนได้เริ่มพัฒนาการท่องเที่ยวบนเกาะทั้งสองแห่งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนับตั้งแต่ปี ค.ศ. 2016 รัฐบาลจีนได้ก่อสร้างสนามบินบนหมู่เกาะซีซาและดำเนินกลยุทธ์ “ทำเรือการค้าเสรีให้หนาน” ใน ค.ศ. 2018 ซึ่งทำให้มีการพัฒนาการท่องเที่ยวของเมืองซานซาเพิ่มมากขึ้น (Wu Shengjing, 2020, น.30)

จากข้างต้นจะพบว่า หมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซามีความสำคัญทั้งทางด้านภูมิรัฐศาสตร์และการเมืองของโลก รวมทั้งเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญทั้งน้ำมันและแก๊สธรรมชาติ การประมงและการท่องเที่ยว ผู้ที่ได้ครอบครองหมู่เกาะทั้งสอง จะเป็นผู้ที่ได้คุมเส้นทางยุทธศาสตร์ที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก

2. หมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาในประวัติศาสตร์นิพนธ์จีนช่วงปลายราชวงศ์ชิง (ค.ศ. 1840 - 1912): ยุคเริ่มต้นกรณีพิพาทในทะเลจีนใต้

บริบททางการเมืองของจีน ค.ศ. 1840 - 1911: นับตั้งแต่สถาปนาราชวงศ์ชิง (ค.ศ. 1644 -1912) อาจกล่าวได้ว่า รัชศกคังซี (ค.ศ.1662 - 1722) รัชศกหย่งเจิ้ง (ค.ศ. 1723 - 1735) และรัชศกเฉียนหลง (ค.ศ. 1736 - 1795) รวมเวลากว่าร้อยปี เป็นช่วงที่ราชวงศ์ชิงเจริญรุ่งเรือง หลังจากนั้นสังคมเริ่มเสื่อมในปลายศตวรรษที่ 19 โดยเฉพาะสมัยพระเจ้าเต้ากวง (ค.ศ. 1821 - 1850) พระเจ้าเสียนเฟิง (ค.ศ. 1851 - 1861) พระเจ้ากวงซู่ (ค.ศ. 1875 - 1908) เนื่องจากการรุกรานของมหาอำนาจตะวันตกจนก่อให้เกิดสงครามฝิ่น (จีน - อังกฤษ ค.ศ. 1840 - 1842) ตามด้วยการทำสงครามกับพันธมิตรอังกฤษและฝรั่งเศส (ค.ศ. 1856 - 1860) และยังมีสงครามจีน - ญี่ปุ่น ค.ศ. 1894 รวมถึงศึกพันธมิตรแปดชาติ ปี ค.ศ. 1900 (Zhou Yangrong, 2012) อีกด้วยการเข้ามาของมหาอำนาจต่างชาติทั้งตะวันตกและตะวันออกในช่วงปลายของราชวงศ์ชิงนี้ มีผลให้รัฐบาลชิงยุคนั้นต้องปรับเปลี่ยนวิธีคิดแบบดั้งเดิมไปเป็นอย่างตะวันตก เช่น แนวคิดเรื่องเขตแดน แนวคิดแบบจารีตของจีนในเรื่องเส้นเขตแดนมักจะเชื่อว่า “เทียนเซี่ยไห่ยว่ต้าว ไส่ว่จ้ายชื่อยี้” (天下有道，守在四夷 ; Tian XiaYou Dao, Shou Zai Si Yi) ซึ่งมีความหมายว่า “ทั้งโลกนี้เป็นของจักรพรรดิและกลุ่มชาติพันธุ์ทั้งหมดในโลกต้องปกป้องรักษาดินแดนเพื่อองค์จักรพรรดิ” (Niu Ruchen, 2004, น. 73)

จากแนวคิดข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า รัฐจารีตของจีนยังคงไม่มีแนวคิดที่ชัดเจนเกี่ยวกับพรมแดนของประเทศมากนัก ซึ่งเกิดจากมาตรฐานการครองชีพของคนและข้อจำกัดของความรู้ทางวิทยาศาสตร์ยังจำกัดในสมัยนั้น (Hou Yi, 2018, น. 40) นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับพรมแดนทางบกมากกว่าเขตแดนทางทะเล อย่างไรก็ตาม รัฐบาลภายใต้การนำของราชวงศ์ชิงได้ถูกบังคับให้เปิดประเทศหลังจากช่วงสงครามฝิ่นใน ค. ศ. 1840 ส่งผลให้อิทธิพลทางความคิดและวัฒนธรรมแบบตะวันตกเข้ามามีบทบาทในสังคมจีนยุคนั้น แนวคิดดั้งเดิมเรื่องเส้นเขตแดน

กลับถูกทำลายและได้รับผลกระทบ โลกทัศน์แบบเดิมที่เชื่อว่าจีนเป็นศูนย์กลางของโลกถูกเปลี่ยนไป เป็นเรื่องของจิตสำนึกแห่งชาติ และเส้นเขตแดน ประเทศและเส้นเขตแดนได้รับการนิยาม ความหมายใหม่ (Hou Yi, 2018, น. 44) ในช่วงปลายราชวงศ์ชิง รัฐบาลจีนจึงได้ปฏิบัติตามสถานการณ์สมัยใหม่และใช้แนวความคิดแบบตะวันตกเกี่ยวกับการแบ่งเส้นเขตแดนเพื่อปกป้อง รักษากรรมสิทธิ์และผลประโยชน์ของจีนที่อยู่เหนือดินแดนต่าง ๆ โดยเฉพาะในหมู่เกาะซีซา และหมู่เกาะหนานซา ราชวงศ์ชิงเริ่มใช้วิธีการทำแผนที่แบบสมัยใหม่ตามที่นักเผยแพร่ศาสนาคริสต์ นิกายเยซูอิตตะวันตกนำมาใช้ในการวาดแผนที่ของอาณาจักรตามขอบเขตอำนาจของราชวงศ์จีน และกิจกรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ในพื้นที่ชายแดน ขณะวาดแผนที่ ราชวงศ์ชิงก็ได้ทำเครื่องหมาย ที่แสดงถึงอำนาจอธิปไตยเหนือดินแดนต่าง ๆ ของตนเองไว้อย่างชัดเจน (Niu Nuchen, 2004, น. 75)

หลังจากสงครามฝิ่น มหาอำนาจตะวันตกและประเทศต่าง ๆ ได้เข้ามารุกรานและ เข้ายึดครองดินแดนที่แต่เดิมอยู่ภายใต้การปกครองของราชวงศ์ชิง ดังเช่น จีนยกเกาะฮ่องกง ให้อังกฤษตามสนธิสัญญานานกิง (ค.ศ. 1842) และตั้งแต่ปี ค.ศ. 1858-1860 รัสเซียได้ยึดครอง ดินแดนมากกว่า 1.5 ล้านตารางกิโลเมตรของจีน (Jiang Tingfu, 2020, น. 25) การที่ชาติ มหาอำนาจเข้ามายึดครองดินแดนของจีน ทำให้ประเทศเหล่านี้พบว่าหมู่เกาะต่าง ๆ ในทะเลจีนใต้ อุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติ ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ และตำแหน่งทางยุทธศาสตร์การทหาร นำมาสู่การสำรวจเพื่อค้นหาทรัพยากรธรรมชาติในอาณาเขตน่านน้ำของจีน โดยเฉพาะกองเรือ ของอังกฤษ จากการศึกษาในเอกสารจีนพบว่า อังกฤษมีการสำรวจในน่านน้ำของจีนมากกว่า 30 ครั้ง ในหมู่เกาะทะเลจีนใต้มีหมู่เกาะจงซา (中沙島; Macclesfield Bank) หมู่เกาะซีซา หมู่เกาะหนาน ซาและหมู่เกาะตงซา (东沙群島; Dongsha Islands) นอกจากนี้ นับแต่ช่วงต้นศตวรรษที่ 20 ญี่ปุ่นได้ยึดครองหมู่เกาะตงซา ในทะเลจีนใต้ (Liu Qizhong, 2014, น. 10) ในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1898 ผู้ตั้งอาณานิคมชาวฝรั่งเศสชื่อ Fabrie เสนอให้กระทรวงอาณานิคมจัดตั้งสถานี จัดหาชาวประมงบนหมู่เกาะซีซา อย่างไรก็ตาม รัฐบาลราชวงศ์ชิงได้ออกประกาศประท้วง ความพยายามของประเทศมหาอำนาจและขณะเดียวกันก็ได้ย้ำถึงกรรมสิทธิ์ของตนเหนือหมู่เกาะ ดังกล่าวของจีน (Li Jinming, 1999, น. 89)

ส่วนการอ้างสิทธิ์เหนือหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาในประวัติศาสตร์นิพนธ์จีน ช่วงปลายราชวงศ์ชิง (ค.ศ. 1840 - 1912) : ยุคริเริ่มต้นกรณีพิพาทในทะเลจีนใต้ ผู้วิจัยได้แบ่ง การนำเสนอเป็นสามประเด็น คือ ประเด็นที่หนึ่งหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาในเอกสาร ทางการช่วงราชวงศ์ชิงตอนปลาย ประเด็นที่สองหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาในพงศาวดาร ท้องถิ่นช่วงราชวงศ์ชิงตอนปลาย และประเด็นที่สามหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาในแผนที่ ราชวงศ์ชิงตอนปลาย มีรายละเอียดดังนี้

2.1 หมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาในเอกสารทางการช่วงราชวงศ์ชิงตอนปลาย

ในช่วงปลายราชวงศ์ชิง การบันทึกเกี่ยวกับหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซา ในประวัติศาสตร์ทางการของรัฐบาลชิงตอนปลายพบเก้าชิ้น ได้แก่ ชิ้นที่หนึ่ง งานเขียนของ Guo Songtao (1876) ชิ้นที่สอง Zhang Deyi (1876) ชิ้นที่สาม Li Zhun (1910) ชิ้นที่สี่ “ชิงจีไ่ว่ เจียวสื่อเลี่ยว”(清季外交史料; Qing Ji Wai Jiao Shi Liao) ชิ้นที่ห้า “ชวนถงเจิ้งจี” (宣统政纪; Xuan Tong Zheng Ji) ชิ้นที่หก ชื่อภาษาอังกฤษ “จีเยว่สื่อค่านป่านซีซาฉวนเต๋าสื่อ”(记粤省 勘办西沙群岛事; Ji Yue

勘办西沙群岛事; Ji Yue Sheng Kan Ban Xisha Qun Dao Shi) ขึ้นที่เจ็ด “เยว่ตงสื่อค่าน ป่านซีชาฉวนเต๋าสื่อวี้” (粤东查勘西沙群岛小记; Yue Dong Cha Kan Xisha Qun Dao Xiao Ji) ขึ้นที่แปด “กวางตุ้งซีชาฉวนเต๋าสื่อวี้”(广东西沙群岛小记; Guang Dong Xisha Qun Dao Xiao Ji) และขึ้นที่เก้า งานเขียนของ Li Zhun (1910) เนื่องจากเอกสารประวัติศาสตร์ทั้งสองฉบับเป็นหลักฐานทางการที่สำคัญมากสำหรับการยืนยันอำนาจอธิปไตยของหมู่เกาะในทะเลจีนใต้และเป็นหนึ่งในเอกสารที่ถูกอ้างถึงมากที่สุดในช่วงสมัยราชวงศ์ชิง

สำหรับงานเขียน “ชวนถงเจิ้งจี้” (宣统政纪; Xuan Tong Zheng Ji) เป็นบันทึกประวัติศาสตร์ของจีนตั้งแต่ ค.ศ. 1910 - 1921 ในช่วงสุดท้ายของราชวงศ์ชิง ซึ่งเป็นเวลาที่เกิดข้อพิพาทขึ้นในทะเลจีนใต้ ดังนั้น งานเขียน “ชวนถงเจิ้งจี้” จึงเป็นเอกสารที่ทำให้สามารถทำความเข้าใจถึงการจัดการข้อพิพาทของรัฐบาลชิงได้โดยตรงและชัดเจน ส่วนงานเขียนเรื่อง “กวางตุ้งสือสือกัก ฟังเย่าซ่ายทู้ซอ”(广东水师国防要塞图说; Guangdong Shui Shi Guo Fang Yao Sai Tu Shuo) ของ Li Zhun (1910) ถือเป็นครั้งแรกของประวัติศาสตร์จีนที่รวมหมู่เกาะในทะเลจีนใต้ไว้อย่างชัดเจนในแผนที่การป้องกันประเทศ อีกทั้งยังเป็นหลักฐานที่ตรงและชัดเจนที่สุดเกี่ยวกับหมู่เกาะในทะเลจีนใต้ว่าเป็นของจีนและรัฐบาลได้ดำเนินการปกครองเหนือทะเลจีนใต้ ซึ่งมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์อย่างมาก นักวิชาการจีนเรียกงานเขียนฉบับนี้ว่าเป็นจุดเริ่มต้นของการก่อตัวเส้นเก้าขีดที่กำหนดขอบเขตในทะเลจีนใต้ (Liu Bo, 2016, น. 1)โดยมีการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

“ชวนถงเจิ้งจี้” (宣统政纪; Xuan Tong Zheng Ji) เป็นฉบับหนึ่งของ “ชิงสือลู่” (清史录; Qing Shi Lu) เพื่อบันทึกเรื่องสำคัญที่เกิดขึ้นในรัชสมัยเซวียนถ่ง (宣统; Xuan Tong, ค.ศ. 1909 - 1912) โดยผู้เขียนเป็นสมาชิกของราชวงศ์ชิง มีทั้งหมด 70 บท เนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับ การเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การทหาร การทูต และปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เป็นเอกสารที่สำคัญอย่างมากสำหรับนักวิชาการที่ต้องการศึกษาประวัติศาสตร์ราชวงศ์ชิง ในชวนถงเจิ้งจี้ (หน้าที่ 16) ของบทที่ 12 (1909) ได้กล่าวถึงหมู่เกาะซีชาว่า

“粤疆滨海，南海大洋中，洲岛甚多。日人占据东沙岛，现已据理力争，即可将该岛收回。又查有西沙岛，在崖州属榆林港附近该岛共有十五处，其地居琼崖东南，适当欧洲来华之要冲，为南洋第一重门户。业已分别勘明，将各岛逐一命名，以便书碑。其岛产则有矿砂，为多年动物所积成，可作肥料之用，一律开采，实足以浚利源，且开辟以后，需要工役必多，招徕而安集之，尤为殖民之善策。拟即在岛内设厂，先从采砂入手，俟东沙岛收回后亦即一并筹办得旨。著袁树勋悉心经画，妥筹布置，以辟地利。”

แปลว่า “ในเขตการปกครองของกวางตุ้ง มีอาณาเขตทางทะเล ซึ่งมีแนวหินโสโครก เกาะและชายหาดมีจำนวนมาก หลังจากที่ยี่ปุ่นยึดครองหมู่เกาะตงซา รัฐบาลจะยึดเกาะตงซาคืนทันที ตอนนี้ได้สำรวจพบหมู่เกาะซีซา หมู่เกาะนี้อยู่ใกล้กับท่าเรือยู่หลิน (榆林港; Yu Lin Gan) ของย้าโจว (崖州; Ya Zhou) ประกอบด้วยเกาะเล็ก ๆ 15 เกาะ ที่ตั้งอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของย้าโจว ไหหลำ เป็นอุปสรรคสำคัญมากสำหรับชาตินิยมยุโรปในการเข้าสู่ประเทศจีน ซึ่งถือเป็นประตูที่ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ใช้เข้าสู่ประเทศจีน ตอนนี้ได้สำรวจเกาะทั้ง 15 แห่ง ในหมู่เกาะซีซาจนชัดเจนแล้ว จึงตั้งชื่อให้แต่ละเกาะเพื่อบันทึกลงในหนังสือ หมู่เกาะนี้อยู่ติดกับชายฝั่งทะเล ซึ่งเป็นสัตว์ต่าง ๆ สะสมมานานหลายปี สามารถใช้เป็นปุ๋ย ถ้าเป็นเหมืองได้จะเกิดประโยชน์อย่างมาก นอกจากนี้ยังจำเป็นต้องมีการคัดเลือกคนงานจำนวนมากเพื่อทำเหมือง ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาการจ้างงานของคนส่วนใหญ่ได้ ดังนั้น รัฐบาลจึงวางแผนที่จะตั้งโรงงานในหมู่เกาะซีซาเพื่อใช้ทรัพยากรของเกาะ โดยเริ่มจากการพัฒนาทรายแร่ รอให้หมู่เกาะตงซาฟื้นคืนกลับมาและเตรียมการร่วมกัน มั่นใจวางแผนและจัดการโดยหยวนชู่ซุน (袁树勋; Yuan Shuxun) ผู้ว่าราชการมณฑลกวางตุ้งและกวางสี เพื่อใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของหมู่เกาะที่นี่” ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า รัฐบาลชิงตอนปลายให้ความสำคัญกับหมู่เกาะซีซาหลังจากที่ยี่ปุ่นยึดครองหมู่เกาะตงซาในทะเลจีนใต้ ในรัชสมัยเซียนหลง รัฐบาลชิงตอนปลายได้สำรวจที่ตั้งและทรัพยากรของหมู่เกาะซีซาให้ชัดเจนแล้ว นอกจากนี้ รัฐบาลชิงตอนปลายได้ดำเนินการตั้งชื่อให้แก่ทั้ง 15 เกาะของหมู่เกาะซีซาและการตั้งโรงงานเพื่อประกาศการปกครองของรัฐบาลชิงและอำนาจอธิปไตยเหนือหมู่เกาะซีซา

สำหรับหนังสือ “กวางตุ้งสู้ยี่ปุ่นก็ฝึกลูกเสือ” (广东水师国防要塞图说; Guangdong Shui Shi Guo Fang Yao Sai Tu Shuo) ผู้เขียนเป็นนายพลเรือเอกหลี่จุ่น (李准; Li Zhun) แห่งเขตกวางตุ้งและกวางสี หนังสือเล่มนี้เป็นงานเขียนเกี่ยวกับการป้องกันทางทะเลของกวางตุ้งเน้นศึกษาสถานการณ์อย่างละเอียดของสถานที่ทางทหารต่าง ๆ ในมณฑลกวางตุ้ง ภูมิหลังของหนังสือเล่มนี้เกิดจากเหตุผลสี่ประการ ได้แก่ ประการที่หนึ่งยี่ปุ่นยึดครองหมู่เกาะตงซาของทะเลจีนใต้ ประการที่สองตระเวนและสำรวจหมู่เกาะซีซาเพื่อประกาศอำนาจอธิปไตยของรัฐบาลชิงเหนือหมู่เกาะ ประการที่สามแก้ไขความจำเป็นเร่งด่วนในการก่อสร้างการป้องกันอาณาเขตทางทะเลแห่งชาติ และประการที่สี่อำนาจของผู้เขียนลดลงและมีเวลาในการสำรวจและเขียนบันทึกหมู่เกาะซีซา หนังสือเล่มนี้จัดพิมพ์อย่างเป็นทางการในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1910 ซึ่งเป็นหนึ่งปีหลังจากที่จุ่นตรวจสอบหมู่เกาะซีซาและเป็นปีก่อนการสิ้นสุดการปกครองของรัฐบาลชิง จึงเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการพัฒนาแนวความคิดด้านการป้องกันทางทะเลของรัฐบาลชิง และเป็นครั้งแรกที่ชี้ให้เห็นว่า หมู่เกาะซีซาเป็นพื้นที่สำคัญของการป้องกันประเทศ ไม่เพียงแต่จะใช้แนวคิดเรื่องละติจูด และลองจิจูดเป็นครั้งแรก แต่ยังใช้คำใหม่ว่า “สิทธิ์ทางทะเล” ซึ่งมาจากประเทศตะวันตก นอกจากนี้ยังมีความสำคัญมากกว่านั้นคือ ใน ค.ศ. 1935 รัฐบาลจีนมีการจัดทำแผนที่อาณาเขตทางทะเลเพื่อปกป้องสิทธิ์เหนือหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซา ในแผนที่นั้นได้ทำเส้น 11 จุด ที่กำหนดอาณาเขตของจีนในทะเลจีนใต้ ซึ่งต่อมาได้พัฒนาเป็น “เส้นเก้าจุด” (nine-dotted line) อันเป็นการแบ่งขอบเขตทะเลจีนใต้ที่รัฐบาลจีนใช้ในปัจจุบันนี้ โดยอิงจากเนื้อหาของหนังสือเล่มนี้ ดังนั้นหนังสือเล่มนี้จึงถือเป็นเอกสารขั้นต้นที่สำคัญของรัฐบาลจีนในการพิสูจน์อำนาจอธิปไตยเหนือหมู่เกาะในทะเลจีนใต้ หนังสือเล่มนี้มีตัวอักษรจีนทั้งหมด 7,652 ตัว

ประกอบด้วยเนื้อหาทั้งหมดเจ็ดตอน คำอธิบายของหมู่เกาะซีชาอยู่ในตอนสุดท้าย การบันทึกหมู่เกาะซีชา มีทั้งหมด 159 คำ โดยบันทึกเกี่ยวกับหมู่เกาะซีชาไว้ดังนี้

“西沙岛在琼州陵水县榆林港之东南，星罗棋布，延袤直自纬北一十五度四十六分至纬北一十七度一十七分五秒，横自经东一百一十一度一十四分至经东一百一十二度四十五分。共岛十五处，分为西七岛、东八岛。水深一十三拓至二十拓不等。岛产磷质、雀粪极多。宣统元年，张前部堂派员查勘，现拟招徕华商承办岛务官，为保护维持，以重领土而保利权。”

ประโยคข้างต้นกล่าวว่า “ หมู่เกาะซีชาดังอยู่ทางตะวันออกเฉียงใต้ของท่าเรือยูหลิน(榆林; Yu Lin) ในเมืองลิ่งฉุย (陵水; Ling Shui) มณฑลไห่หนาน ตั้งอยู่ที่ 15°46′~17°08′ ละติจูดเหนือ และ 111°14′~112°45′ ลองจิจูดตะวันออก มีเกาะเล็ก ๆ ทั้งหมด 15 เกาะ แบ่งเป็นเกาะทางตะวันตกเจ็ดเกาะ เกาะทางตะวันออกอีกแปดเกาะ ความลึกของน้ำประมาณ 117 ตารางกิโลเมตร ถึง 180 ตารางกิโลเมตร ในเกาะมีปุ๋ยฟอสเฟตและมูลนกอุดรสมบูรณ์มาก ใน ค.ศ. 1909 ผู้ว่าการมณฑลกว่างตุงและกว่างสี “จางลั่นจุ่น” (张人骏; Zhang Renjun) ส่งบุคลากรไปยังหมู่เกาะซีชาเพื่อทำการสำรวจตอนนี้ได้เปิดเกาะให้พ่อค้าคนจีนเข้ามาลงทุนเพื่อพัฒนาและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรบนเกาะ รัฐบาลเน้นปกครองสิทธิอำนาจอธิปไตยของหมู่เกาะ”

จากข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า ที่ตั้งของหมู่เกาะซีชาได้รับการสำรวจในช่วงปลายราชวงศ์ชิง และได้ใช้เส้นละติจูด ลองจิจูดและสภาพการณ์ของเกาะอย่างละเอียดมาก ในขณะเดียวกันรัฐบาลได้ให้พ่อค้าจีนเข้าไปลงทุนและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของหมู่เกาะซีชาเพื่อแสดงถึงการเข้าไปปกครองของรัฐบาลชิงในหมู่เกาะซีชา สิ่งสำคัญที่สุดคือ รัฐบาลได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการประกาศอธิปไตยเหนือหมู่เกาะซีชา สำหรับหมู่เกาะหนานชานนั้น เนื่องจากยังไม่เกิดข้อขัดแย้งใด ๆ ในช่วงเวลานี้ จึงทำให้รัฐบาลชิงไม่ได้บันทึกเกี่ยวกับหมู่เกาะหนานชานลงในประวัติศาสตร์ทางการ

อาจกล่าวได้ว่า งานเขียนประวัติศาสตร์ทางการในปลายสมัยราชวงศ์ชิงเกี่ยวกับหมู่เกาะซีชา และหมู่เกาะหนานชา สามารถสรุปได้เป็นสองประเด็น คือ ประเด็นที่หนึ่งกรณีพิพาทในทะเลจีนใต้ระหว่างรัฐบาลชิงกับญี่ปุ่น โดยญี่ปุ่นได้ยึดครองหมู่เกาะตงซาของทะเลจีนใต้ไปแล้ว ยังมุ่งพยายามยึดครองหมู่เกาะซีชาด้วย ซึ่งทำให้รัฐบาลชิงให้ความสนใจกับหมู่เกาะซีชาอย่างมาก และประเด็นที่สองรัฐบาลชิงบันทึกและประกาศอำนาจอธิปไตยเหนือหมู่เกาะซีชานั้นโดยใช่วิธีการส่งเจ้าหน้าที่ของรัฐไปที่เกาะเพื่อทำการสำรวจ พร้อมกับการเปิดโอกาสให้พ่อค้าเข้าไปลงทุนเพื่อนำทรัพยากรบนเกาะมาใช้ประโยชน์ แต่ไม่ได้ใช้วิธีการอ้างหลักฐานที่บันทึกในราชวงศ์ก่อนหน้านั้น

2.2 หมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานชาที่เขียนในพงศาวดารท้องถิ่นช่วงราชวงศ์ชิงตอนปลาย

ในพงศาวดารท้องถิ่นที่เกี่ยวกับหมู่เกาะซีชาและหมู่เกาะหนานชาพบจำนวนสี่เล่ม คือ เล่มที่หนึ่ง “ฉงโจวฝูจี้” (琼州府志; Qiong Zhou Fu Zhi) เล่มที่สอง “ย่าโจวฝูจี้” (崖州府志; Ya Zhou Fu Zhi) เล่มที่สาม “กว่างตุงฝูจี้” (广东图志; Guang Dong Tu Zhi) และเล่มที่สี่ “กว่างตุงชวนสินจิงทุโซ” (广东全省总图说; Guang Dong Quan Sheng Zong Tu Shuo) ในที่นี้โดยผู้เขียนได้เลือกวิเคราะห์

พงศาวดาร “ฉงโจวผู้จื้อ” เพราะว่าพงศาวดาร “ฉงโจวผู้จื้อ” เป็นพงศาวดารสมบูรณ์ที่สุดในการบันทึกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาในสมัยราชวงศ์ซ่งตอนปลายแล้วพงศาวดารฉบับนี้เป็นฉบับที่ถูกอ้างอิงมากที่สุดในประเทศจีน

พงศาวดาร “ฉงโจวผู้จื้อ” (琼州府志; Qiongzhou Fu Zhi) เป็นพงศาวดารท้องถิ่นของจังหวัดฉงโจว (ปัจจุบันคือ มณฑลไห่หลำ) ในประวัติศาสตร์จีนมีทั้งหมดหกฉบับ ฉบับแรกเขียนขึ้นในสมัยราชวงศ์ซ่งใต้ (ค.ศ. 1203 - 1208) อาจกล่าวได้ว่าเป็นพงศาวดารท้องถิ่นฉบับแรกที่ได้บันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับหมู่เกาะทะเลจีนใต้ หลังจากนั้นก็ได้บันทึกหมู่เกาะของทะเลจีนใต้ไว้ทุกฉบับในบทความนี้เนื้อหาที่วิเคราะห์เป็นพงศาวดารฉงโจวฉบับสุดท้าย มีชื่อเรียกว่า “ต้าวกวางฉยงโจวผู้จื้อ” (道光琼州府志; Dao Guang Qiong Zhou Fu Zhi) เป็นพงศาวดารท้องถิ่นที่บันทึกเรื่องราวเศรษฐกิจ การเมือง เกษตรกรรม และวัฒนธรรม ฯลฯ ของจังหวัดฉงโจวในช่วงสมัยจักรพรรดิต้าวกวาง (道光帝; Dao Guang Di) ซึ่งเป็นจักรพรรดิองค์ที่เจ็ดแห่งราชวงศ์ซิง (ครองราชย์ ค.ศ. 1820 -1850) พงศาวดาร “ต้าวกวางฉยงโจวผู้จื้อ” เขียนโดย Ming Yi และ Zhang Yuesong (明瑄/张岳崧; 1841) ใน ค.ศ. 1841 ต่อมาใน ค.ศ. 1890 พงศาวดารฉบับนี้ได้เพิ่มเติมเนื้อหาใหม่ แต่เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซายังคงเดิมไม่มีการเปลี่ยนแปลง มีทั้งหมด 44 บท ในพงศาวดาร “ต้าวกวางฉยงโจวผู้จื้อ” มีสองบทที่ได้บันทึกเรื่องของหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซา คือ บทที่สาม บทที่สี่ และ บทที่18 เนื้อหาของบทที่สามเป็นเนื้อหาที่อ้างอิงจากพงศาวดาร “ฉยงโจวผู้จื้อ” ฉบับของ Xiao Yingzhi (萧应植; 1774) บทที่สาม ได้บันทึกไว้ว่า

“琼州地居海中……外匝大海，远接岛夷诸国。琼笼古志云：外匝大海，接乌里苏密吉浪之洲，南则占城，西则真腊、交趾，东则千里长沙、万里石塘，北接雷州府徐闻县”

แปลว่า “จังหวัดฉงโจวอยู่ใกล้กับทะเล ติดกับประเทศต่างชาติหลายประเทศ เคยมีพงศาวดารโบราณได้บันทึกไว้ว่า จังหวัดฉงโจวมีพื้นที่ทะเลทางกว้างใหญ่มาก พื้นที่ทางใต้ติดกับเวียดนามตอนกลาง ทางตะวันตกติดกับกัมพูชาและเวียดนามทิศเหนือ ทางทิศตะวันออกคือ “ซิงหลี่ซำซา”(หมู่เกาะซีซา) และ “ว่านหลี่เซ่อถัง” (หมู่เกาะหนานซา) และทางทิศเหนือติดต่อกับอำเภอ “ซู่เวิน” (徐闻; XuWen) จังหวัด “เหลยโจว” (雷州; Lei Zhou) ของมณฑลกวางตุ้ง” ส่วนบทที่สี่มีการบันทึกดังต่อไปนี้

“长沙海石塘海，俱在(万州)城东外洋。古志云：万州有千里长沙、万里石塘。然俱在外海，海舟触沙立碎，入港多无出者，人不敢近，莫稽其实”

มีความหมายว่า “ทะเลข้างซา” (หมู่เกาะซีซา) และ “ทะเลเซ่อถ้ง” (หมู่เกาะหนานซา) ต่างก็อยู่ในทะเลนอกของอำเภอวานโจว (เป็นอำเภอโบราณของจังหวัดฉงโจว) ในพงศาวดารโบราณได้บันทึกไว้ว่า ในอำเภอวานโจวมี “ชิงหลี่ข้างซา” (หมู่เกาะซีซา) และ “วานหลี่เซ่อถ้ง” (หมู่เกาะหนานซา) เป็นพื้นที่ทะเลที่ห่างไกลจากแผ่นดินใหญ่ หากเรือที่ผ่านไปไม่ระวัง (ชะลอ) ที่จะวิ่งเรือจะเข้าไปในแนวปะการัง และเรือก็จะแตกคนส่วนใหญ่จะเสียชีวิต ดังนั้น คนส่วนใหญ่ไม่กล้าเข้าไปในบริเวณนี้ จึงไม่มีใครตรวจสอบได้ว่าเป็นเรื่องจริงหรือไม่” บทที่ 18 ที่เขียนโดย Ming Yi กับ Zhang Songyue มีการบันทึกดังต่อไปนี้

“... 大洲湾东三十里有前后坡，东接大洋，名大洋洲，中有前后岭，南观岭，双蓬岭，鸡冠岭，皆屹立于大海，不能泊船。惜传万州有千里石塘，万里长沙，为琼洋最险之处”

ข้อความข้างต้นหมายความว่า “หมู่เกาะซีซา หรือ “ชิงหลี่เซ่อถ้ง” (千里石塘; Qian Li Shi Tang) และหมู่เกาะหนานซา หรือ “ว่างหลี่ข้างซา” (万里长沙; Wan Li Chang Sha) อยู่ในที่ตั้งที่มีความอันตรายมากที่สุดของทะเลไห่หนาน เป็นเขตป้องกันทางทะเลของว่างโจว (ปัจจุบันคืออำเภอวานหนิงของมณฑลไห่หนาน)” นอกจากนี้ ในพงศาวดารยังปรากฏข้อความว่า

“...东自万州东澳港起，西至昌化县四更沙止，共巡洋面一千里。南面直接暹罗、占城夷洋，西接儋州营洋界，东接海口营洋界...”

หมายความว่า “ทิศตะวันออกเริ่มจากท่าเรือตงอ้าว (东澳; Dong Ao) จนถึงทิศตะวันตกของตำบลสี่เกิง (四更; Si Geng) ของอำเภอชางฮัว (昌化; Chang Hua) มีอาณาเขตลาดตระเวนทางทะเล 500 กิโลเมตร ทิศใต้ติดกับสยามและทะเลจามปา ทิศตะวันตกติดกับเมืองตาลโจว (儋州; Dan Zhou) ทิศตะวันออกติดกับเมืองไห่โข่ว (海口; Hai Kou)” จากข้อมูลในพงศาวดารแสดงให้เห็นว่าอาณาเขตของการลาดตระเวนทางทะเลในราชวงศ์ซ่งตอนปลายครอบคลุมจนถึงหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซา”

จากข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่า ในสมัยโบราณจีน นับตั้งแต่ยุคราชวงศ์ซ่ง หมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาถูกบันทึกไว้ในพงศาวดารท้องถิ่นของจังหวัดฉงโจว มณฑลกว่างตุง โดยอยู่ภายใต้การปกครองของจังหวัดฉงโจว แต่ยังไม่ได้มีการเข้าไปสำรวจ หากแต่ได้บันทึกที่ตั้งและขอบเขตพื้นที่ไว้จนถึงสมัยราชวงศ์ซ่งตอนปลายถึงได้มีการบันทึกว่า รัฐบาลซ่งให้กองทัพเรือไปลาดตระเวนถึงหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซา นับเป็นเขตการปกป้องทางทะเลของราชวงศ์ซ่ง

ส่วนพงศาวดารกว่างตุง (广东图志; Guang Dong Tu Zhi) เป็นพงศาวดารท้องถิ่นของมณฑลกว่างตุง เขียนโดยเป็นผู้ปกครองมณฑลกว่างตุงและมณฑลกว่างสี Mao Hongbin (毛鸿宾, 1866) ในพงศาวดารนี้ได้บันทึกเกี่ยวกับหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาว่า

“琼郡孤悬海外……港汊纷歧，岛屿错处，暗沙礁石所在有之，尤险阻者，则为万里长沙。自万州迤东直至南澳，此盖粤海天堑也。”

ข้อความข้างต้นหมายความว่า “เนื่องจากจังหวัดฉงโจวติดทะเล และมีหมู่เกาะจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีพืดหินปะการังเยอะมากและเป็นพื้นที่อันตราย นั่นก็คือว่างหลีซังซา” (万里长沙; Wan Li Chang Sha) เป็นของทะเลกว้างต้ง” ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ที่ตั้งของหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาในเขตการปกครองมณฑลกว๋างต้ง นอกจากนี้ ยังมีพงศาวดารอีกฉบับหนึ่ง คือ พงศาวดารของทั้งมณฑลกว๋างต้ง (广东全省总图说, Guangdong Quan Sheng Zong Tu Shuo) ของ Liao Tingxiang (廖廷相, 1889) และ Yang Shixiang (杨士骧, 1889) ได้บันทึกเหมือนกันว่า ในเขตการปกครองกว๋างต้งมีว่างหลีซังซา” (万里长沙, Wan Li Chang Sha)

พงศาวดารท้องถิ่นของหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาในสมัยราชวงศ์ตองปลาย สะท้อนให้เห็นเป็นสองประเด็น ประเด็นที่หนึ่งคือ ที่ตั้งของหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาอยู่ในอาณาเขตของราชวงศ์ชิง และประเด็นที่สองคือ กองทัพเรือของรัฐบาลชิงไปลาดตระเวนถึงหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซา ซึ่งนับเป็นเขตการปกป้องทางทะเลของราชวงศ์ชิง

2.3 หมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาในแผนที่ราชวงศ์ชิงตอนปลาย

แผนที่เป็นหลักฐานที่ดีที่สุดในการพิสูจน์อำนาจอธิปไตยของประเทศตั้งแต่สมัยโบราณ จากแผนที่จะเห็นว่าการแบ่งเขตการปกครองของสถานที่ต่าง ๆ และขอบเขตการจัดการของประเทศหรือภูมิภาค ในช่วงราชวงศ์ชิงตอนปลาย รัฐบาลชิงอยู่ในภาวะวิกฤต และทำให้อำนาจของชาติอ่อนแอลง เชนิการุกรานหลายครั้งจากประเทศอาณานิคมตะวันตกมหาอำนาจตะวันออก (ญี่ปุ่น) ดังนั้นการศึกษาหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาในแผนที่ราชวงศ์ชิงตอนปลายจึงมีความสำคัญมาก

ในแผนที่รวมทั้งประเทศจีนและต่างประเทศ (中国外夷总图, Zhong Guo Wai Yi Zong Tu) หมู่เกาะซีซาได้ใช้คำชื่อ “ซีซา”(西沙; Xisha) มาทำเครื่องหมายบนแผนที่ หมู่เกาะหนานซาได้ใช้ชื่อ “เซอถ้ง”(石塘; Shi Tang) มาทำเครื่องหมายบนแผนที่ สองชื่อนี้สืบทอดมาจากราชวงศ์หยวน โดยมีแผนที่ดังต่อไปนี้ รูปที่ 3 เป็นแผนที่เฉพาะของหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซา

รูปที่ 3 (Zhuang Guangzu, สร้างใน ค.ศ. 1842)

ในแผนที่ฝ่ายบริหารทางภูมิศาสตร์รวมทั้งเมืองหลวง จังหวัด และมณฑลของจีน (大清天下中华各省府州县厅地理全图; Da Qing Tian Xia Zhong Hua Ge Sheng Fu Zhou Xian Ting Di Li Quan Tu) โดยใช้คำชื่อ“ว่านหลี่สี่ถาง”(万里石塘; Wan Li Shi Tang) และคำว่า“ว่านหลี่ฉางซา”(万里长沙; Wan Li Chang Sha) มาอ้างอิงหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซา ในแผนที่นี้ รัฐบาลยังล้อมรอบสองหมู่เกาะด้วยตารางสี่เหลี่ยมเพื่อแสดงให้เห็นว่า หมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาอยู่ภายใต้ การปกครองของมณฑลกว๋างตุ้งอย่างชัดเจน มีแผนที่ดังต่อไปนี้รูปที่ 4 เป็นแผนที่ภาพเต็มและภาพที่สี่เป็นแผนที่เฉพาะของหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซา

รูปที่ 4 (Wang Xingshun, สร้างใน ค.ศ. 1905)

หากพิจารณาจากแผนที่ข้างต้น จะพบว่า แผนที่ภาพที่สามสร้างใน ค.ศ. 1842 (หลังเกิดสงครามฝิ่น) และแผนที่ภาพที่สี่สร้างใน ค.ศ. 1905 (ตอนสุดท้ายของราชวงศ์ชิงปลาย) จะได้เห็นว่าแผนที่มีการเปลี่ยนแปลงไปมาก หมู่เกาะซีซาและหนานซาจากตำแหน่งบนแผนที่ตั้งแต่ต้นเริ่มมีการแบ่งเขตการปกครองที่ชัดเจน ได้ชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า หมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาอยู่ภายใต้การปกครองของมณฑลกว๋างตุ้ง อาจกล่าวได้ว่า รัฐบาลชิงในช่วงเผชิญกับมหาอำนาจตะวันตกและตะวันออกได้ตระหนักถึงอธิปไตยของดินแดนทางทะเล

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการอ้างสิทธิ์เหนือหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซา ในประวัติศาสตร์นิพนธ์จีนช่วงปลายราชวงศ์ชิง (ค.ศ. 1840 - 1912): ยุคเริ่มต้นกรณีพิพาทในทะเลจีนใต้ โดยใช้วิธีการวิจัยทางประวัติศาสตร์ด้วยการศึกษาจากเอกสารจีนในสมัยราชวงศ์ชิงเป็นหลัก ดังเช่นหนังสือประวัติศาสตร์ฉบับทางการ พงศาวดารท้องถิ่นและแผนที่ ผลการวิจัยพบว่า 1. หนังสือประวัติศาสตร์ฉบับทางการ บันทึกการส่งเจ้าหน้าที่ของรัฐในสมัยปลายราชวงศ์ชิงไปทำการสำรวจพร้อมกับการเปิดโอกาสให้พ่อค้าเข้าไปลงทุนจัดตั้งโรงงานเพื่อนำทรัพยากรบนเกาะมาใช้ประโยชน์ 2. พงศาวดารท้องถิ่นของจีน ได้เขียนถึงหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาว่าอยู่ในอาณาเขตของจีนและได้รับการตรวจตราโดยกองทัพเรือของราชวงศ์ชิงอย่างสม่ำเสมอ และสามารถทำแผนที่

ช่วงปลายราชวงศ์ชิงโดยใช้แนวคิดจากตะวันตก ทำเครื่องหมายบนแผนที่เพื่อชี้ให้เห็นว่า หมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาเป็นเขตปกครองของมณฑลกว่างตุง บทความนี้ได้ต่อยอดองค์ความรู้จากงานศึกษาของ Han Zhenhua (1988) Huang Shengzhang (1966) และ Li Jinming (1996) ทั้งสามเรื่องนี้เน้นศึกษาหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ยืนยันอำนาจอธิปไตยเหนือหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาของจีนตั้งแต่สมัยราชวงศ์ฮั่นจนถึงสมัยใหม่ (ก่อน ค.ศ. 1949) ส่วนบทความนี้เน้นศึกษาการอ้างสิทธิ์เหนือหมู่เกาะในทะเลจีนใต้ที่ถูกบันทึกในประวัติศาสตร์นิพนธ์จีน ช่วงปลายสมัยราชวงศ์ชิง โดยผู้วิจัยพบว่าหมู่เกาะซีซาและเกาะหนานซาได้รับความสนใจอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนในช่วงปลายราชวงศ์ชิง เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญอันเป็นผลมาจากการรุกรานของมหาอำนาจตะวันตกและตะวันตก เห็นได้ชัดว่าดินแดนทางทะเลมีความสำคัญ โดยเฉพาะหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซา นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบว่า รัฐบาลราชวงศ์ชิงให้ความสำคัญกับหมู่เกาะซีซาที่มีความขัดแย้งมากกว่าหมู่เกาะหนานซา ส่งผลให้มีการบันทึกข้อมูลต่าง ๆ ในหมู่เกาะซีซาอย่างเป็นระบบ ประวัติศาสตร์นิพนธ์ของราชวงศ์ชิงตอนปลายเน้นหนักไปที่การพัฒนาหมู่เกาะซีซา การสำรวจทรัพยากรในหมู่เกาะ และการทำแผนที่

ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากการศึกษาชิ้นนี้วิเคราะห์ผ่านมุมมองของเอกสารจีนเป็นหลัก ดังนั้นหากมีการศึกษางานเขียนเกี่ยวกับการอ้างสิทธิ์เหนือหมู่เกาะซีซาและหมู่เกาะหนานซาจากมุมมองของประเทศต่าง ๆ จะทำให้องค์ความรู้เกี่ยวกับจุดเริ่มต้นของข้อพิพาททางทะเลจีนใต้มีความลึกซึ้งและรอบด้านยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- Bonnie S. (2015). *Conflict in the South China Sea*. New York: Council on Foreign Relations.
- Chen, J. (1996). *The Chinese government's naming and verification of the islands in the South China Sea*. Haikou: Hainan International Press and Publication Center.
- Dang, W. (2010). *A brief discussion on how to resolve territorial water disputes during China's peaceful rise - Taking the Nansha Islands as an example*. (Dissertation, M.A. political theory, Shaanxi Normal University).
- Ding, W. (1984). *The process of navy patrols the Nansha seas and borders*. Taiwan: Taiwan Student Book Company Co., Ltd.
- Du, H. (2016). *The strategic significance of the South China Sea*. Retrieved from http://www.kepuchina.cn/2016zt/nh/zl/201607/t20160713_13194.shtml .

- Guo, Y. (2008). The Sea Power Consciousness of the Government and the Sovereignty Maintenance Measures of the Late Qing Dynasty in the South China Sea. *Journal of social HIT (social science edition)*, 10(1), 89-91.
- Han, Z. (1988). *A compilation of historical materials on the South China Sea islands in China*. Beijing: People's Publishing House.
- Hou, Y. (2018). The Evolution and Formation of the Territory of the South China Sea from the Perspective of Chinese Traditional Territory View. *Chinese Frontier Studies*, 6(7), 40,49.
- Hou, B. (2014). *“Geng Lu Bu of the South China Sea”: it is the evidence of China which has historic in the “The Dotted Line in the South China Sea”*. (Dissertation, M.A. international law, Graduate School of Hainan University).
- Huo, J. (2020). *On China's South China Sea Policy (1946-1991)*. (Dissertation, M.A. international relations, Graduate School of Shan Dong University).
- Huang, S. (1996). The South China Sea Islands have always been historical evidence of Chinese territory. *Southeastern Culture*, 12(4).
- Li, C. (2017). *Chronicles of Historical Events in the South China Sea Islands*. Beijing: Social sciences academic press.
- Li, G. (2011). Viewing the Formation History of China's South Sea Territory from the Evolution of Place Names. *China's Borderland History and Geography Studies*, 24(4) , 51.
- Li, J. (1999). *Research on the Territory of the South China Sea*. Fuzhou: Fujian People's Publishing House.
- Li, K., Yan, G. (2020). Research on the Naming of South China Sea Islands in Historical Period. *Academic Journal of Zhongzhou*, 42(10), 139.
- Lian, Y. (2013). On the discovery, naming and translation of the islands in the South China Sea. *New Perspectives in Translation Studies*, 5(5), 140.
- Lin, R., Li, G. (1991). A Comprehensive Study of the History and Geography of the Nansha Islands. *Journal of China's Borderland History and Geography Studies*, 4(1), 78.
- Liu, B. (2016). *A hundred years ago, a Sichuan navy general led a navy to regain Dongsha and inspect Xisha*. Retrieved from https://sichuan.scol.com.cn/szrw/201607/55589743_5.html.
- Liu, C. (2016). *International Law Analysis on the Dispute of the Nansha Islands between China and Vietnam*. (Dissertation, M.A. jurisprudence, Minzu University of China).

- Liu, J. (2015). *Discussion on the dispute between China and the Philippines in the South China Sea*. (Dissertation, M.A. International relations Science, Shandong Normal University).
- Liu, Na. (1994). China's Naming of the South China Sea Islands. *Journal of Tropical Geography*, 15(2), 101.
- Liu, Q. (2014). *Research on the Historical Disputes of the South China Sea Islands (1921-1949)*. (Dissertation, M.A. Modern Chinese History, Nanjing Normal University).
- Niu, N. (2005). *Map Surveying and China's Territory Changes*. Beijing: People's Daily Publishing House.
- Niu, R. (2004). Mapping and the Changes of China's Territory. *Science of Surveying and Mapping*, 29(3), 75. Retrieved from http://www.kepuchina.cn/2016zt/nh/zl/201607/t20160713_13194.shtml .
- Qi, L. (2018). *Research on the historical rights of the nine-dash line in the South China Sea- Centered on the South China Sea Arbitration Award*. (Dissertation, M.A. Modern Chinese history, Graduate School of Qufu Normal University).
- Shen, S. (1992). *Lovely Spratly Islands*. Shanghai: Shanghai Far East Publishers.
- Sinsupparoeak Jantree. (2013). *The Spratly Islands Dispute: Legal and Political Perspectives*. Bangkok: intelligence institute national intelligence agency.
- Song, J. (2020). *Research on the Chinese Communist Party's Safeguarding of the Sovereign Rights and Interests of the South China Sea since the Reform and Opening Up*. (Dissertation, Ph.D. Modern Chinese History Science, Jilin University.)
- Sun, X. (2013). *A Study of Vietnam's Position in the South China Sea from*. (Dissertation, M.A. China's Borderland History and Geography Science, Graduate School of Chinese Academy of Social Sciences).
- Thananan, B. (2014). Vietnam and Its claiming of Ownership over the Paracel Islands and Spratly Islands. *Journal of Mekong Societies*, 10(2).
- Taylor, F. (2011). China's Strategy in the South China sea. *Journal of Contemporary Southeast Asia*, 33(3), 292.
- Wang, D. (2017). *The Whole Story "Nine Islands Incident " and Its Influence Research*. (Dissertation, M.A. Modern Chinese history, Graduate School of Wuhan University).
- Wei, C. (2018). *On China's Historic Rights in the South China Sea*. (Dissertation, M.A. international law, Graduate School of Hunan Normal University).

- Wu, S. (2017). *South China Sea Hainan old local records of in historical research*. (Dissertation, Ph.D. Chinese history, Graduate School of Hainan Normal University).
- Zhang, L. (2011). *Let history tell the future: 100 years of China's jurisdiction over the South China Sea Islands*. Beijing: China Ocean Press.
- Zhou,W. , Lin, W. (2018). Analysis on the construction of grass-roots political power organization in Sansha City from the perspective of rights protection. *Journal of Tai Ping Yang*, 26(8), 78.
- Zhou, L. , Limthawaranun, W., Kulayanon, S., & Chinnakharapong, E. (2003). *History of China*. Bangkok: Nanmeebooks.